

Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok

A' Magyar Kurir 42-dik darabjához.

B é t s.

Nagy méltóságú ERDŐDI PÁLFY KÁ-
ROLY O HERTZEGSEGE, a' Magyar Fel-
séges Királyi Cancellariának sok esztendő-
ig volt Cancelláriusa, Vöröskői, Detrekői,
Devéni, Bátorkeszi, 's több más Uradal-
máknak örökösse, Arany Gyapjas Vitéz, a'
Szent István Apostoli Király Rendje, Nagy
Keresztessé, Pozsony Vármegyének Örökös
Fő-Ispánnya, a' Királyi Pozsonyi Várnak
Örökös Fő-Kapitányja, Felsőleges uralko-
dó Fejedelmünknek Kamarássa 's Valóságos
Belső Titkos Tanácsosa, Magyar Ország-
ban pedig a' Királyi Udvarnak Fő Mestere,
minekutánna' szükséges szentségekkel élt,
's magát az Örökkévalóságra elkészítette vol-
na, ezen folyó Pünköszt Havának 25-ik nap-
ján délelőtt, tsak öt napokig tartott bete-
geskedése után, hasznos életét 81 esztendő-
re terjesztvén, az öregségi elgyengülés mi-
att, itt Bétsben kimúlt a' világból.

Kinek is meghidegült Tetemei a' most
folyó Hónapnak 27-dik napján innen Po-
zsony Vármegyébe Malatzkára levitetvén,
ott más napon Familtájá' Temető Holtjába
bétettettek; 's a' szokott halottülteni szol-
gálat azután mindgyárt 30-dikán a' Meg-
holdogúltért, az ő tulajdon kívánsága sze-
rent, ugyan tsak ott tartatott, a' lélekért
való szent misék pedig itt Bétsben külömb-
külömb templomokban mondattak.

~~~~~
Császár ő Felsőleges Május' 19-dik nap-
ján déltájban *Lairbachba* megérkezett. Ge-
nerálmájer 's oda való Brigadéros Goll-
ner úr a' Magisztrátussal, a' Triest felé
lévő lineáig eleibe menvén, tisztelettel fo-
gadták ő Cs. Kir. Felsőlegét. A' polgári és
katona fegyveres tsapatok, a' piatzokon ál-

lottak sorban. A' Püsköpi udvarig, a' ho-
va beszállott ő Felsőleges, 's a' hol az Elöl-
járók 's a' Papság összszegegyülekezve várták,
a' véghetetlen sokaságnak egeket hasogató
örvendező kiáltozásai között ment el, két-
felől az ablakokból fejér keszkenőknek tsó-
vilásával tiszteltetett ő Felsőleges sok ezer né-
zők által. Estve az egész városszépen meg-
világosított. Idejét, a' Stáus' dolgaival
való foglalatoskodásban, 's a' közönséges
intézeteknek 's épületeknek megnézegeté-
sekben, 's minden napokon minden alatt-
valóinak meghalgtatásában töltvén itt, Má-
jus' 23-dikáig ő Felsőleges, ekkor *Villach*
felé tovább indult.

Cseh Országnak eddig volt Komman-
dizó Generalisát, Feldmarschal Gróf
Collorodo Krakowsky Károly urat, a'
maga tulajdon kérésére, egész fizetéssel
nyugodalomra bocsátani, 's ötven eszten-
dőkig tartott hűséges és hasznos szolgálatai-
val való megelégedésének megbizonyításául
a' Leopold Rend' nagy keresztjével meg-
tiszttelni, méltóztatott ő Császári Királyi
Felsőleges.

Nagy Lotteriai Sorsvonás.

Milletitz és *Saustava* nevű jó-
szágoknak kijátzásához tegnap hozzá fog-
tak. Ma is folytatják; melyhez képe-
st még ma tsak annyit jelenthetünk, hogy a'
nevezett jószágokat a' 46,219 szám nyerte-
el. — A' 45,123 nyert 8000 forint kész
pénzt. —

Kiegészítő tziikkelyek.

London. — Nem régen a' *Tamesis*
vizén egy tsajkán 20 ládát, melyek ezüst
tallérok voltak töltve, *Gravesand* felé
akarták vinni, hogy ott *Lady Campbel*
nevű nagy kereskedő hajóra tegyék, 's Nap-
keleti Indiába küldjék. A' pénz a' Napke-

Leti Indiai kereskedő kompánia' tulajdona volt. Egy *Kutter* azonközben a' tsajka mel-
lé evezvén, erről hét fegyveres emberek a'
tsajkára által ugrántsoltak, a' hajóslegénye-
ket nyakon kapták, a' hajó' fenekére zár-
ták, a' pénzes ládák közül 7-et a' *Kutter*-
re által vittek, 's a' tengerre kivezvéni,
útat vesztek. — Mondják azonközben,
hogy a' tolvajok közül már kettő kézre ke-
rült volna.

A' Ministerium' írója a' Kurir, el-
lene mond annak a' hírnek, hogy a' Pe-
tersburgi és Londoni Udvarok között egy
felől, más felől pedig Austria, Pruszsia,
és Frantzia ország között nagy hidegség uralkodna,
's egyszermind jelenti, hogy réa-
van bizattatva, hogy annak a' Brüsszeli
újságokban Május' 10-dik napján kihirdet-
tetett tziikkelynek is mondjon ellene, hogy
tudniillik a' Madridi Udvarnál lévő Aus-
triai Követ Hertzeg Kaunitz, még eddig
meg nem nyerhette a' Spanyol Királytól,
hogy audientziára mehessen hozzá. Sőt nem
isakhogy audientziára hotsátotta 's Követi
levelét elvette, sőt mind azokkal a' tiszte-
lettételekkel illette, és az Udvarhoz való
mindenkori bemenetelét éppen úgy megeng-
edte neki a' Király, mint ez, a' Spanyol
Udvarral atyafiságban lévő minden más Ud-
varok' követjeiknek meg van engedve.

Tudományos Dolgok.

Újra megjelentek igen tsinos formában
Csokonai Vitéz Munkái ezen tziim alatt:

Csokonai Vitéz Mihály nevezetesebb
Poétai Munkái két Kötetben a' Szerző ké-
pével együtt. Kiadta Márton József, Pro-
fessor.

I Kötet. A' Tavasz, Lilla, Ódák.

II Kötet. Dorottya. Békaegérharta
Elegyes Versek. Anakrevai Dalok,
Bétsben 1816. in 8vo. I Rész. 224
old. II Rész 481. old.

Ezt a' kiadást, a' Szerző igen jól el-
talált és John által gyönyörűen kimeltzett
képe, úgy szinte az Élete rövid leírása, 's
általjánban a' formája és nyomtatása külső-
nösen kedvelteti. Erről a' jövő Postán bő-
vebb tudósítást közlünk Olvasóinkkal.

*A' Daruvári, gyógyító erővel bíró ferdőről va-
ló Híradás.*

Tóth országban Posega vármegyében
a' Daruvári Jakovics Ur jószágában
Daruvár mezővárosában találtató termé-
szeti melegséggel bíró ferdők, mellyeknek
vizét az abban lévő bennék-levegő, szen-
savanyúság, mészföld, magnesia vagy ke-
serű föld, 's Glauber sava, a' magok erős-
sítő, felolvasztó és elosztató erejek által,
igen használatossá teszik, 's a' betegeknek
egességeket helyre állítják; ezen tökéle-
tességeiken kívül, gyönyörködtesítő és az el-
ragadásig kellemetes fekvésekre nézve is
méltán ajánlathatnak. Hogy annál tökel-
letesebbé tétetődjön ez a' hasznos intézet,
ugyan itt most újabban még két különös
(extra) ferdők építettek, kőből, a' Bade-
ni Engelsbad formájára, a' vendégek'
lovainak szükséges istállókkal 's színekkel
egyetemben. Traktér (Vendéglő) is új vé-
tetett-fel a' nagy vendégfogadó házhoz, a'
kínél vállogatott jó borok is találtakatnak üveg
palatzkokban (butellákban). A' János'
ferdője megett pedig két felől vad geszte-
nye fákkal körülültetett sétáló út készült.
A' vendégek' számára most is elegendő szá-
lások találtakatnak, a' mellyek szüntelenül
újabban épülő házak által szaporítottatnak.

Május' 25-ik napján adtak Szász forint Huszaspénzért 337 forintot Váltótul-
dulában.